

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра міжнародних відносин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МІЖНАРОДНА ТА ЄВРОПЕЙСЬКА БЕЗПЕКА»

Освітня програма «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Спеціальність 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “29” серпня 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи міжнародної безпеки
Освітня програма	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
Галузь знань	29 «Міжнародні відносини»
Освітній рівень	Магістр
Статус дисципліни	Нормативна
Курс/семестр	2/3
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Практичні заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://test-d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни
<p>Мета навчальної дисципліни – ознайомити студентів з сучасними проблемами міжнародної та європейської безпеки, розкрити парадигму безпеки, що включає в себе такі поняття, як національна безпека, регіональна безпека та міжнародна безпека в якості взаємопов'язаних складових частин.</p> <p>Завдання навчальної дисципліни «Міжнародна та європейська безпека» – сформувати у студентів розуміння сутності поняття безпеки, еволюції та трансформації безпеки у контексті розвитку міжнародних відносин, а також факторів, що впливають на цю трансформацію, проаналізувати сутність європейського безпекового простору, порівняти його учасників, їх цілі та ресурси, конфліктний потенціал.</p>
Компетентності
<p>Дана дисципліна покликана розвинути наступні компетентності:</p> <p>Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні задачі та проблеми у галузі міжнародних відносин, суспільних комунікації та регіональних студій, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризуються невизначеністю умов і вимог.</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК 3. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблему.</p> <p>ЗК 9. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>Спеціальні компетентності:</p> <p>СК 4. Здатність аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні та суспільні відносини, політичні та суспільні системи;</p> <p>СК 5. Здатність аналізувати та прогнозувати міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема у політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному;</p> <p>СК 10. Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації.</p>
Результати навчання

PH 04. Аналізувати та оцінювати проблеми міжнародної та національної безпеки, міжнародні та інтернаціоналізовані конфлікти, підходи, способи та механізми забезпечення безпеки у міжнародному просторі та у зовнішній політиці держав

3. Структура дисципліни

Тема	Результати навчання	Завдання
Тема 1. Вступ. Понятійно-категоріальний апарат навчальної дисципліни	Розуміти значення поняття «безпека». Розглянути співвідношення «міжнародної безпеки» та «національна безпека». Виокремлювати поняття та принципи міжнародної безпеки. Визначити види, завдання та моделі міжнародної безпеки.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести • Контрольні запитання, • Есе/повідомлення • Індивідуальне завдання; • Завдання для самостійної роботи
Тема 2. Еволюція проблем безпеки	Розглянути історично перші Угоди про мир та рівновагу сил Виокремити особливості політики імперіалізму та колоніалізму Розуміти концепцію колективної безпеки та її історичні форми. Ознайомитися із специфікою проблем безпеки після Другої світової війни». Розуміти природу міжнародної конфронтації в час холодної війни.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести • Контрольні запитання, • Індивідуальне завдання; • Завдання для самостійної роботи
Тема 3. Основні загрози безпеці в сучасних міжнародних відносинах	Розглянути нові види безпеки та їх вплив на міжнародні відносини. Окрему увагу звернути на співвідношення міжнародної та національної економічної безпеки. Знати міжнародний механізм та інструменти глобальної енергетичної безпеки Розглянути екологічні загрози міжнародній безпеці.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести • Контрольні запитання, • Есе; • Індивідуальне завдання; • Завдання для самостійної роботи
Тема 4. Сучасні збройні конфлікти	Розглянути явище збройних конфліктів у сучасному безпековому просторі. Визначати причини сучасних збройних конфліктів. Ознайомитися із основними тенденціями у сучасних збройних конфліктах.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести • Контрольні запитання, • Есе; • Індивідуальне завдання; • Завдання для самостійної роботи
Тема 5. Асиметричні конфлікти.	Розглянути поняття асиметрії в міжнародних відносинах. Визначити специфіку боротьби з новітніми проявами тероризму. Ознайомитися із концепцією конфліктів низької інтенсивності.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести • Контрольні запитання, • Есе; • Індивідуальне завдання; • Завдання для

	Виокремити особливості ведення партизанської війни. Розглянути інформаційну (гібридну) війну.	самостійної роботи
Тема 6. Міжнародна боротьба з тероризмом	Знати особливості міжнародної співпраці у сфері боротьби з тероризмом до 2001 р. Розглянути інституційно-правові рамки боротьби з тероризмом після 2001 р.. Дослідити військову складову протидії тероризму. Розглянути антитерористичну «Коаліцію охочих» і глобальну війну з тероризмом.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести • Контрольні запитання, • Есе; • Індивідуальне завдання; • Завдання для самостійної роботи
Тема 7. Приватизація насильства – феномен приватних військових підприємств і його наслідки для міжнародної безпеки	Знати основні поняття та дефініції. Розглянути становлення та розвиток ринку приватних військових послуг. Визначити масштаби та специфіку ринку приватних військових послуг. Оцінити наслідки для сфери безпеки.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести • Контрольні запитання, • Есе; • Індивідуальне завдання; • Завдання для самостійної роботи
Тема 8. Засади національної безпеки США	Розглянути особливості національної безпеки США в постбіполярний період (1990-ті рр.). Виокремлювати зміну концептуальних підходів до питань безпеки США після 11 вересня 2001 р. (стратегії національної безпеки США 2002 та 2006 р.). Знати Нові підходи до забезпечення національної безпеки США за президенства Б.Обами, Д.Трампа (стратегії національної безпеки США 2010, 2015 та 2017 років). Аналізувати пріоритети зовнішньої політики Д.Байдена.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести • Контрольні запитання, • Індивідуальне завдання; • Завдання для самостійної роботи
Тема 9. Військово-політичний союз НАТО	Розглянути історію становлення та розширення НАТО. Знати структурну організацію НАТО. Аналізувати специфіку функціонування НАТО в постбіполярній системі.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести • Контрольні запитання, • Індивідуальне завдання; • Завдання для самостійної роботи
Тема 10. Спільна зовнішня та безпекова політика Європейського Союзу	Прослідкувати еволюцію Спільної зовнішньої політики та політики безпеки ЄС. Знати специфіку оборонної та безпекової політики ЄС. Розглянути органи управління у сфері політики безпеки та оборони. Проаналізувати оборонну співпрацю ЄС на сучасному етапі	<ul style="list-style-type: none"> • Тести • Контрольні запитання, • Есе; • Індивідуальне завдання; • Завдання для самостійної роботи
Тема 11. Засади національної безпеки	Проаналізувати політику національної безпеки Росії: від	Тести • Контрольні

Російської Федерації	“Концепції” 1997 р. до “Стратегії” 2009 р. Розглянути військові доктрини РФ (1993, 2000, 2010, 2014). Виокремлювати головні виклики та загрози національній безпеці РФ на сучасному етапі. (Стратегія національної безпеки РФ 2015 р. та Стратегія національної безпеки РФ 2021)	запитання, • Есе; • Індивідуальне завдання; • Завдання для самостійної роботи
Тема 12. Балканський комплекс нестабільності і безпеки	Виокремити виклики і загрози для безпеки регіону. Знати головні осередки нестабільності на Балканах. Проаналізувати діяльність держав і міжнародних інституцій, спрямовані на зміцнення безпеки. Розглянути ефективність ініціатив і діяльність, зорієнтовані на забезпечення безпеки в регіоні. Відслідковувати нові тенденції еволюції безпеки Балкан.	Тести • Контрольні запитання, • Есе; • Індивідуальне завдання; • Завдання для самостійної роботи
Тема 13. Безпековий комплекс СНД	Утворення СНД, особливості договірно-правової бази. Розглянути формування Організації договору про колективну безпеку. Визначити специфіку функціонування органів управління та колективних сил оперативного реагування.	• Тести • Контрольні запитання, • Есе; • Індивідуальне завдання; • Завдання для самостійної роботи
Тема 11. Проблеми безпеки та миру у зовнішній політиці України	Визначення поняття національна безпека. Аналіз еволюції національної безпеки в Україні. Знання інституційної та правової характеристики національної безпеки в Україні. Оцінка основних стратегічних партнерів України.	• Тести • Контрольні запитання, • Есе; • Індивідуальне завдання; • Завдання для самостійної роботи

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичне (семінарське) заняття	20
Самостійна робота по лекційних тематиках	10
Контрольна робота	10
Індивідуальне завдання	10
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Робота на практичних	Оцінка за самостійну	Контрольна робота	Оцінка за індивідуальне	Екзамен	Разом
----------------------	----------------------	-------------------	-------------------------	---------	-------

заняттях	роботу		завдання		
20	10	10	10	50	100
<ul style="list-style-type: none"> Оцінювання відповідей студентів на <i>практичних (семінарських)</i> заняттях відбувається за 5 бальною шкалою. По завершенні теоретичного навчання максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 20 балів. Оцінювання самостійної роботи (максимально 10 балів) передбачає проходження тестування за лекційними та додатковими матеріалами. Оцінювання відбувається у 100-бальній шкалі, отримана оцінка сходиться на ваговий коефіцієнт 0,1. <i>Контрольна робота</i> передбачає проходження 20 тестів для перевірки засвоєних знань. Оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,1, відповідно максимальний бал може скласти 10 балів Оцінювання <i>індивідуального завдання</i> (максимально 10 балів) передбачає підготовку інформаційно-аналітичної довідки на обрану тему, яка є зведеним аналітичним матеріалом, що повинен забезпечувати обґрунтоване інформування зацікавлених осіб і критичну оцінку з приводу певної проблеми (явища) міжнародно-політичного характеру. В роботі має бути показане історичне підґрунтя виникнення проблемної ситуації, її історичний розвиток; висвітлено сучасний стан проблеми (зацікавлені сторони/особи, причини конфлікту, позиції сторін і т.п.). При оцінюванні роботи береться до уваги структурованість викладання змісту роботи, повнота розкриття теми, самостійність в розв'язанні проблематики, власні форми систематизації та представлення інформації Оцінка за іспит формується на основі результатів тестування (максимальна оцінка за тести – 50 балів). Оцінювання за <i>екзамен</i> відбувається у 100-бальній шкалі, отримана оцінка сходиться на ваговий коефіцієнт 0,5. <i>Підсумкова оцінка</i> за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на семінарах (максимально – 20 балів), отриманих балів за самостійну роботу (максимально –10), за контрольну роботу (максимально – 10), за індивідуальне завдання (максимально – 10) і оцінки, отриманої за екзамен (максимальний бал – 50 балів), що в сумі максимального може скласти 100 балів. При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, написання есе, опрацювання завдань, підготовка презентацій доповідей, підготовка індивідуальних завдань тощо. <p><i>Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>90-100 балів</i> – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань. <i>70-89 балів</i> – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань. <i>50-69 балів</i> – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального 					

матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.

- *Менше 50 балів* – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, презентації, схеми)
Рекомендована література	
<p>Alagappa M. Regional institutions, the UN and international security: A framework for analysis Third World Quarterly. 1997. Vol 18. No 3. P. 421±441.</p> <p>A Strategic Compass for Security and Defence – For a European Union that protects its citizens, values and interests and contributes to international peace and security (2022). Council of the European Union, 64 p. URL: https://www.eeas.europa.eu</p> <p>Bezpieczeństwo międzynarodowe/pod red. Kuzniar. Warszawa, 2012. 478 s.</p> <p>Buzan B. et al. Regions and powers: the structure of international security. Cambridge University Press, 2003. 598 p.</p> <p>Buzan B. et al. The evolution of international security studies. Cambridge University Press, 2009. 400 s.</p> <p>Ivasechko, O., & Tsebenko, O. New EU defence strategy strategic compass as a response to modern hybrid threats. Publishing House “Baltija Publishing”. 2022. http://www.baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/247/6955/14479-1?inline=1</p> <p>National Security Strategy of the United States of America 2010, May 2010. 60 p.</p> <p>National Security Strategy of the United States of America 2015, February 2015. 29 p. The White House. URL: https://www.whitehouse.gov/sites/default/files/docs/2015_national_security_strategy.pdf</p> <p>National Security Strategy of the United States of America 2017, December 2017. 56 p. The White House. URL: https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2017/12/NSS-Final-12-18-2017-0905.pdf</p> <p>NATO. Encyclopedia 2019. p.698</p> <p>Бернадський Б. В. Міжнародні конфлікти: курс лекцій. К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2012. 366 с.</p> <p>Власюк О. С. Національна безпека України: еволюція проблем внутрішньої політики : Вибр. наук. праці К. : НІСД, 2016. 528 с.</p> <p>Голуб'як Н. Нові ініціативи Спільної політики безпеки та оборони ЄС. Вісник Прикарпатського університету. Політологія / Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Івано-Франківськ: ЛІК, Вип.14. 2020. С.171-176.</p> <p>Holubiak N., Marchuk V. Security cooperation in the Visegrad group: new challenges and hybrid threat. Вісник Прикарпатського університету. Політологія / Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Івано-Франківськ: ЛІК, Вип.14. 2020. С.144-153.</p> <p>Глобалізація безпеки [Текст] : навч. посіб. / Олександр Потехін, Ігор Тодоров. Донецьк : Ноулідж, Донец. від-ня, 2011. 246 с.</p> <p>Глобальна та національна безпека: підручник / авт. кол. :В.І. Абрамов, Г.П. Ситник, В.Ф. Смолянчук та ін. / за заг. ред. Г.П.Ситника. Київ : НАДУ, 2016. 784 с.</p>	

Глобальна та національна безпека: словник-довідник / уклад.:Г.П.Ситник, О.І.Пошедін, М.М. Шевченко, С.П.Завгородня,М.Г.Орел; за заг. ред. Г.П.Ситника. К.: НАДУ, 2016. 164 с.

Зарембо К. В. До питання про послідовність трансформаційних процесів у державах пострадянського простору (на прикладі України). Актуальні проблеми міжнародних відносин: зб. наук. пр./Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка,2014. С. 64-71.

Інтеграційні виміри трансформації пострадянського простору: монографія [The integration dimensions of transformations of the post-soviet space] / за редакцією кандидата історичних наук, доцента А.Г. Бульвінського. К. : ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України», 2020. 560 с.

Капітоненко М. Г. Міжнародні конфлікти: навч. посіб. для студ. вищ. навч. Закл.К.: Ли- бідь, 2009.352 с.

Кіссінджер Г. Світовий порядок. Роздуми про характер націй в історичному контексті. Київ, 2017, 320 с.

Коломієць О.В. Трансформація моделі концепції національної безпеки Росії. Грані. №4 (84).2012. С.164-167.

Конституція України від 28.06.1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30.Ст.141.

Конфлікти, що змінили світ / Наталя Іщенко (Гумба) [та ін.] ; [Укр. ін-т майбутнього]. Харків : Фоліо, 2020. 184

Копійка М. В. Модернізація політики міжнародних організацій у сфері інформаційної безпеки. Політичне життя. 2020. 1.С. 102-109.

Кормич Б. А.Інформаційна безпека: організаційно-правові основи [Текст]: навч. посіб.-К.:Кондор,2008 .384 с.

Кордун О.О. Збройні конфлікти на пострадянському просторі як інструмент утримання нових незалежних держав в орбіті впливу Кремля. In: Інтеграційні виміри трансформації пострадянського простору: монографія за редакцією кандидата історичних наук, доцента А.Г. Бульвінського; передмова доктора історичних наук, професора, член-кореспондента НАН України А.І. Кудряченка; ДУ «Інститут всесвітнь. К. : ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України».2020. с. 336-363.

Ліпкан В. А., Ліпкан О. С. Національна і міжнародна безпека у визначеннях та поняттях [Текст]: словник .2-е вид.,доп. і переробл.К.:Текст,2008 .400 с.

Міжнародне безпекове середовище: виклики і загрози національній безпеці України. К.:НІСД, 2013. 64 с

Мітряєва С. І. Європейська безпека і Україна:навч.посіб. Ужгород, 2008.222 с.

Музиченко М. В. Концептуалізація енергетичної безпеки: міжнародний досвід. Бізнес Інформ. 2017. 8 (475).С. 82-88.

НАТО — сила, що захищає мирних громадян / Т. Бакка, О. Волошенюк, О. Желіба,Р. Євтушенко, Т. Мелещенко, О. Мальований, О. Мокрогуз; за ред. О. Волошенюк, С. Дьоми. К. : ВСВСДГО, 2019. 164 с.

Парахонський Б. О., Яворська Г. М. Онтологія війни і миру: безпека, стратегія, смисл : монографія . Київ : НІСД, 2019. 560 с.

Піскорська, Г. А.; Яковенко, Н. Л. Сучасні виклики і загрози в кіберпросторі: формування механізму міжнародної інформаційної безпеки. International relations, part "Political sciences". 2018. №18-19.

http://journals.iir.kiev.ua/index.php/pol_n/article/download/3389/3066

Про національну безпеку України : Закон України від 21 червня 2018 року № 2469-VIII.

URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>

Рішення Ради національної безпеки і оборони України «Про Стратегію національної безпеки України» від 06.05.2015. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0008525-15#Text>

Світова гібридна війна: укр аїнський фр онт : моногр афія / за заг. ред. В. П.

Горбуліна. К. : НІСД, 2017. 496 с

Селезньова О. Міжнародна енергетична безпека: політичний концепт. Політичний менеджмент. 2010. 2. С.148-155.

СПІРІ 2016: Щорічник: озброєння, роззброєння та міжнародна безпека: Пер. з англ./Стокгольм. міжнар. ін-т дослідження миру; Укр. центр екон. і політ. Досліджень ім. О.Разумкова; Редкол. укр. вид.: Л.Шангіна (головний редактор) та ін. К.: Заповіт, 2017. 768с.

СПІРІ 2017: Щорічник: озброєння, роззброєння та міжнародна безпека: Пер. з англ./Стокгольм. міжнар. ін-т дослідження миру; Укр. центр екон. і політ. Досліджень ім. О.Разумкова; Редкол. укр. вид.: О.Мельник (керівник проекту) та ін. К.: Заповіт, 2018. 568с.

СПІРІ 2018: Щорічник: озброєння, роззброєння та міжнародна безпека: пер. з англ. / Стокгольм. міжнар. ін-т дослідження миру; Укр. центр екон. і політ. досліджень ім. О. Разумкова; Редкол. укр. 231 вид.: Л. Шангіна (головний редактор) та ін. К.: Заповіт, 2019. 488 с.

СПІРІ 2019: Щорічник: озброєння, роззброєння та міжнародна безпека: Пер. з англ./Стокгольм. міжнар. ін-т дослідження миру; Укр. центр екон. і політ. Досліджень ім. О.Разумкова; Редкол. укр. вид.: О.Мельник (керівник проекту) та ін. К.: Заповіт, 2020. 608с.

СПІРІ 2020: Щорічник: озброєння, роззброєння та міжнародна безпека: Пер. з англ./Стокгольм. міжнар. ін-т дослідження миру; Укр. центр екон. і політ. Досліджень ім. О.Разумкова; Редкол. укр. вид.: О.Мельник (керівник проекту) та ін. К.: Заповіт, 2021. 662с.

Скрипник О. М. Історія міжнародних організацій. Навчальний посібник. Умань: ПП Жовтий О.О., 2011 226 с.

Слободян О. Ф. Еволюція воєнно-доктринальних поглядів Російської Федерації (досвід пострадянського періоду). Вісник НТУУ" КПП" Політологія. Соціологія. Право 3/4 (27/28) (2015): 7-12.

Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду від 26 черв. 1945 р. [URL:http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_010](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_010).

Стратегія національної безпеки України «Безпека людини – безпека країни» затверджена Указом Президента України від 14.09.2020 року №392/2020. [URL:https://www.president.gov.ua/documents/3922020-35037](https://www.president.gov.ua/documents/3922020-35037)

Тимків Я. Теорія і практика сучасної європейської політики безпеки: приклад Польщі : навч. посібник / Я. Тимків. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2011. 224 с.

Указ Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 року «Про Стратегію національної безпеки України» від 26.05.2015 року No 105/2007. [URL: https://www.president.gov.ua/documents/2872015-19070](https://www.president.gov.ua/documents/2872015-19070)

Указ Президента України «Про Стратегію національної безпеки України» від 12.02.2007 року No 105/2007 [URL: https://www.president.gov.ua/documents/1052007-5496](https://www.president.gov.ua/documents/1052007-5496)

Указ Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 8 червня 2012 року «Про нову редакцію Стратегії національної безпеки України» від 08.06.2012 року No 389/2012. [URL: https://www.rnbo.gov.ua/ua/Ukazy/303.html](https://www.rnbo.gov.ua/ua/Ukazy/303.html)

Україна в європейському просторі: монографія/ В.А. Манжола, О.Л. Хилько, С.О. Божко, В.М. Вдовенко; за заг.ред. В.В. Копійки. К., 2012.320 с.

Цибуляк А. Г. Військово-політична концепція Російської Федерації: курс на стратегічне стримування. Actual Problems of International Relations. 2010. 2 (94). С.96-108.

Цурканова І. Комплексний політичний аналіз вторгнення Росії в Україну. *Наукові праці міжрегіональної академії управління персоналом. Політичні науки та публічне управління*, вип. 1(61), липень 2022. С. 113-20, doi:10.32689/2523-4625-2022-1(61)-18.

Хаас Р. Розхитаний світ. Зовнішня політика Америки і криза старого ладу. Київ,

2019.376 с.

Шапталенко, М. І., О. І. Гріненко, and О. П. Кутовий. Военна доктрина Російської Федерації: основні напрями імперських експансій, що несуть загрози світу. Збірник наукових праць Центру воєнно-стратегічних досліджень НУОУ імені Івана Черняхівського (2016): 70-74.

Інформаційні ресурси

Інформаційною базою вивчення навчальної дисципліни є:

– законодавчі акти, нормативні документи, інструктивні, методичні матеріали та рекомендації міністерств і відомств;

– праці вітчизняних і зарубіжних вчених;

– матеріали науково-практичних конференцій;

– підручники та навчальні посібники на електронних носіях;

– професійні видання України;

– Інтернет-ресурси, зокрема:

1) нормативно-правова база України URL – <http://zakon3.rada.gov.ua>

2) офіційний сайт Кабінету Міністрів України – <http://www.kmu.gov.ua>

3) офіційний сайт Верховної Ради України – <http://www.rada.gov.ua/>

4) Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України – <http://www.kmu.gov.ua/>

5) Європейська комісія (European Commission) – <http://ec.europa.eu/>

6) Європейський парламент (European Parliament) – <http://www.europarl.europa.eu/>

7) Рада Європейського Союзу – <https://www.consilium.europa.eu/>

8) Європейський Союз (European Union) – <http://europa.eu/>

9) НАТО – <https://www.nato.int/cps/uk/natohq/index.htm>

10) ООН – <https://www.un.org/en/>

11) ОБСЄ – <https://www.osce.org/>

12) Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua/>

13) Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого – <https://nlu.org.ua/>

14) Наукова бібліотека ПНУ – <http://lib.pnu.edu.ua/>

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра міжнародних відносин м. Івано-Франківськ, вул. Чорновола 1, каб. 103 (096) 30-99-635, (0342) 75-20-27 kmv@pnu.edu.ua Сторінки в соцмережах: https://www.facebook.com/pnuir https://www.instagram.com/pnu_international_relations/
---------	---

Викладач	 <p>Голуб'як Наталія Романівна – кандидат політичних наук, старша викладачка кафедри міжнародних відносин</p>
Контактна інформація викладача	<p>+ 3 8099 743 11 24 nataliia.holubiak@pnu.edu.ua</p>

Політика курсу

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <p> Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.)</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.)</p>
Невідповідна поведінка під час Заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Студент має змогу також отримати додаткові бали, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах тематики дисципліни впродовж навчального семестру; взявши</p>

	<p>участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, конференції, круглому столі, інших видах наукової активності, які відповідають профілю дисципліни; опублікувавши наукову працю, яка відповідає профілю дисципліни. Відповідно до <u>Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»</u> (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.). відповідні студенти можуть отримати додаткові бали на підставі рішенням кафедри міжнародних відносин</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується <u>Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»</u> (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 із внесеними змінами наказ № 80 від «12» лютого 2021 року) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</p>

Викладач

Голуб'як Н.Р.